

Číslo: 2032/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej dňa **23. 01. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Svetluška n. o., Zoltána Kodálya 769/29, Galanta	
Zriaďovateľ	Svetluška n. o. Topoľová 2769/15 924 01 Galanta

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Svetlana Urbanová, riaditeľka zariadenia

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2032/2023 - 2024 zo dňa 09. 01. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKcie

Stav plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v zariadeniach predprimárneho vzdelávania

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa vykonala v zariadení predprimárneho vzdelávania s vyučovacím jazykom slovenským. Povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) bolo zabezpečené v rozsahu 4 hodín pre 6 detí v jednej heterogénnej skupine. V plnení povinného predprimárneho vzdelávania pokračovali 2 deti. Z dôvodu odchodu učiteľky na materskú dovolenku výchovu a vzdelávanie detí dočasne zabezpečovala riaditeľka zariadenia. Medzi deťmi plniacimi PPV neboli evidované deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ani deti cudzincov.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA ČINNOSTI DETÍ V PPV

Učenie sa detí

Stav výchovy a vzdelávania detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie bol sledovaný v súvislom dopoludňajšom výučbovom bloku organizačných foriem denného poriadku.

V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach, sprevádzaných príjemnou prosociálnou atmosférou, deti uplatňovali primerané motorické zručnosti. Pri manipulácii s pomôckami, hračkami, grafickým materiálom boli samostatné a obvykle ich vedeli k danému účelu správne používať. Vizualno-motorickú koordináciu preukazovali pri zaznamenávaní grafických znakov. Vo fixovaní správnych grafomotorických návykov im napomáhala priebežná intervencia uplatňovaná učiteľkou,

ktorá smerovala k správne 3-prstému úchopu grafického materiálu, dodržiavaniu vzdialenosti očí od podložky a vzpriamenému sedeniu s nohami opretými o podlahu. V pracovnom liste deti dokázali správne zaznamenať predkreslené grafické znaky, s primeranou intenzitou tlaku ceruzky na podložku. Úlohy a požiadavky, ktoré vo vzdelávacej aktivite plnili, boli prevažne diferencované a zväčša reflektovali na ich individuálne rozvojové potreby.

Pohybový aparát si precvičovali v zdravotnom cvičení, ktoré malo priaznivý dopad aj na rozvíjanie ich hrubej motoriky. Vedeli obvykle správne zaujať rôzne polohy a postoje. Na telovýchovnú terminológiu s názornou ukážkou spravidla adekvátne reagovali. Pri jednotlivých cvikoch realizovaných podľa vzoru učiteľky správne zaradovali fázy nádychu a výdychu. Svalové partie (šija, horné končatiny, chrbát, dolné končatiny) si precvičovali postupne, od hlavy smerom k nohám. V dôsledku nedôslednej spätnej väzby nesprávne uplatňovali pravo-ľavú orientáciu. Účinnosť cvičenia znižovalo vynechanie rozohriatia organizmu pred jeho samotným realizovaním. Obmedzene si rozvíjali pohybové schopnosti v rámci pobytu vonku, ktorý sa realizoval len formou vychádzky.

V sebaobsluže boli deti vcelku samostatné. Dokázali sa spravidla bez pomoci dospeléj osoby obliecť/vyzliecť, vedeli kultúrne stolovať, uplatňovať hygienické návyky aj udržiavať poriadok v prostredí, v ktorom sa nachádzali.

Pri reprodukovani známych riekaniak a v konverzácii s učiteľkou (odpovede spravidla na zatvorené otázky) používali spisovný jazyk. Otázkam rozumeli, samé ich nekládli. V učebných situáciách obvykle vedeli správne reagovať na pokyny.

Pri nadobúdaní nových poznatkov boli málo angažované, keďže ich aktívne, skúsenostné učenie nebolo učiteľkou takmer vôbec podporované. Deti nedostali príležitosť vyhľadávať/získavať a porovnávať informácie, ktoré súviseli s učebným obsahom (identifikovanie rozdielov v spôsobe pohybu zvierat). Ich činnosť sa obmedzovala na prezentovanie poznatkov, ktorými už disponovali (znovu vybavenie v pamäti, reprodukovanie). K vysvetľovaniu, zdôvodňovaniu, uvažovaniu im chýbali podnety. Vo vzdelávacej aktivite plnili takmer výhradne konvergentné úlohy s vopred určenými postupmi. K navrhovaniu alternatívnych postupov a uplatňovaniu tvorivých/kreatívnych riešení nemali stimuly, čo pôsobilo obmedzujúco na rozvíjanie ich divergentného myslenia. Digitálnu gramotnosť si v realizovaných činnostiach nerozvíjali.

V komunikácii s deťmi bola dominantná učiteľka. Deťom postačovali na sformulovanie odpovede krátke, jednoduché, holé vety, v ktorých obmedzene využívali slovnú zásobu. Nedostatok príležitostí ku konverzácii tlmil skvalitňovanie ich komunikačných spôsobilostí. Podnety im chýbali k verbalizovaniu predstáv, postojov, názorov. Sebareflexiu formou hodnotenia vlastnej činnosti alebo uplatnených postupov a výkonov nerealizovali, k činnosti ostatných detí v triede sa nevyjadrovali, čo nenapomáhalo rozvíjaniu ich osobnostných spôsobilostí.

Organizácia činností len v minimálnej miere podporovala spoluprácu medzi deťmi, keďže ich dominantným aktérom bola učiteľka. Deti nemali vytvorené podmienky k samostatnému plánovaniu a organizovaniu skupinovej práce, prerozdeleniu rolí, úloh a zodpovednosti za výstupy z činnosti, čo brzdilo rozvíjanie ich sociálnych kompetencií. O zámeroch, ktoré vyplývali z plánovaných výchovno-vzdelávacích cieľov a ktoré mali v činnostiach dosahovať, boli minimálne informované. Z tohto hľadiska takmer vôbec nedostávali od učiteľky priebežnú a účelnú spätnú väzbu. Pred ukončením činnosti sa nedozvedeli, či a ako sa im darilo výchovno-vzdelávacie ciele dosahovať.

1.2.2 PODMIENKY ZABEZPEČUJÚCE PPV

Povinné predprimárne vzdelávanie bolo v zariadení poskytované v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školského zákona, prostredníctvom vypracovaného školského vzdelávacieho programu, ktorý s ohľadom na podmienky školy konkretizoval zábery štátneho kurikula. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy štátneho vzdelávacieho programu, ku ktorým boli navrhnuté tematické obsahové celky a stratégie výchovy a vzdelávania.

Povinné predprimárne vzdelávanie bolo deťom poskytované v skupine spolu so 4 – 5-ročnými deťmi, v rámci dopoludnia, v rozsahu 4 hodín. Z dôvodu odchodu kvalifikovanej učiteľky na materskú dovolenku počas školského roka, výchovu a vzdelávanie detí dočasne zabezpečovala riaditeľka zariadenia so vzdelaním v učiteľskom odbore (učiteľstvo pre 1. – 4. ročník). Kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy nespĺňala. Na obsadenie miesta učiteľky kvalifikovanou osobou boli zverejnené ponuky na profesijných portáloch. Aktuálne personálne zabezpečenie nezodpovedalo potrebám detí, ktoré plnili povinné predprimárne vzdelávanie.

Interiér zariadenia situovaného v prenajatej budove bol prispôsobený potrebám detí. V samostatnej miestnosti mali vytvorený priestor na hru, učenie aj realizovanie pohybových aktivít. K dispozícii im boli sociálne zariadenia s umyvárňou a spoločná šatňa. Vnútorne priestory, v ktorých sa deti pohybovali, boli vybavené učebnými pomôckami primeranými veku detí, telovýchovným náčiním, spotrebným výtvarným a pracovným materiálom, hračkami a veľkoplošným televízorom s pripojením na internet. Digitálne technológie neboli deťom k dispozícii.

Exteriér, ktorý prislúchal k zariadeniu, bol oplotený, zatrávnený, s osadenými hracími prvkami a telovýchovným náradím, s možnosťou využívania sezónnych hračiek (odrážadlá, semaforey a iné) a telovýchovného náčinia (lopty, kolky, švihadlá a iné).

Deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie boli v zariadení evidované na základe rozhodnutia o prijatí na poldenné vzdelávanie a záznamov uvádzaných v osobných spisoch. Deti (2), ktoré pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, mali v predloženej dokumentácii súhlasné vyjadrenia všeobecného lekára aj poradenského zariadenia a informované súhlasy ich zákonných zástupcov k pokračovaniu plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. O zrealizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach sa zaznamenávali informácie v triednej knihe.

Organizácia a flexibilné usporiadanie výchovno-vzdelávacích činností v dennom poriadku reflektovali na potreby detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie. Zastúpenie spontánnych a riadených činností bolo vyvážené, pevne bol stanovený čas podávania stravy.

V rozvíjaní profesijných kompetencií bolo riaditeľke zariadenia nápomocné samoštúdium dostupných literárnych zdrojov v on-line prostredí. Prostredníctvom vstupnej pedagogickej diagnostiky evidovala v pedagogicko-diagnostických záznamových hárkoch informácie o úrovni osobnostného rozvoja detí, ktoré využila aj pri diferencovaní úloh a požiadaviek v realizovaných činnostiach. Výtvarné práce a pracovné listy boli súčasťou vedeného portfólia každého dieťaťa. Kontrolu realizovania výchovno-vzdelávacej činnosti s deťmi v povinnom predprimárnom vzdelávaní riaditeľka nevykonávala.

2 ZÁVERY

Deti mali primerane rozvinuté zručnosti v oblasti jemnej motoriky a grafomotoriky. V grafomotorických činnostiach uplatňovali správne návyky a vizuálno-motorickú koordináciu. Učiteľkou zadávané úlohy a požiadavky zväčša zohľadňovali ich individuálne rozvojové potreby. Hrubú motoriku si rozvíjali prostredníctvom celostného precvičenia pohybového aparátu v realizovanom zdravotnom cvičení. Deficitom v ňom bolo nezaradenie rozohriatia pred zaradením zdravotných cvikov a nedôsledný prístup učiteľky k usmerneniu vnímania pravo-ľavej orientácie deťmi. V sebaobslužných činnostiach boli deti obvykle samostatné. V používaní spisovného jazyka im napomáhala najmä opakovanie krátkych literárnych útvarov a čiastočne konverzácia s učiteľkou. Zadávaným úlohám a pokynom rozumeli.

V komunikácii aj pri nadobúdaní nových poznatkov boli málo angažované, čo obmedzovalo rozvíjanie ich komunikačných spôsobilostí a kompetencie učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť. Rozvíjanie informačných kompetencií tlmili chýbajúce príležitosti k práci s informačnými zdrojmi a digitálnymi technológiami. V dôsledku nepodnecovania detí k sebareflexii a k prezentovaniu názorov a postojov sa obmedzene rozvíjali ich osobnostné kompetencie. Príčinou bolo aj nepomenovanie očakávaní od detí a nerealizovanie hodnotenia činností učiteľkou s ohľadom na stanovené výchovno-vzdelávacie ciele. Uplatňovaná organizácia činností len v minimálnej miere podporovala spoluprácu medzi deťmi, čo nenapomáhala rozvíjaniu ich sociálnych spôsobilostí.

Povinné predprimárne vzdelávanie detí evidovaných v zariadení sa realizovalo v súlade so školským aj štátnym vzdelávacím programom, v rámci dopoludnia. Aktuálne ho zabezpečovala riaditeľka zariadenia, ktorá nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy. Interiér aj exteriér zariadenia vyhovoval potrebám detí, svojim materiálno-technickým vybavením, okrem chýbajúcich digitálnych technológií, poskytoval podnety k osobnostnému rozvoju detí.

SILNÉ STRÁNKY

- Rozvíjanie jemnej motoriky a preukazovanie grafomotorických zručností.
- Priaznivá atmosféra realizovaných činností.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Rozvíjanie a uplatňovanie kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť.
- Stimulovanie a uplatňovanie informačných kompetencií.
- Rozvíjanie a preukazovanie komunikačných spôsobilostí. sociálnych a personálnych kompetencií.
- Vybavenie digitálnymi technológiami.
- Zabezpečenie povinného predprimárneho vzdelávania kvalifikovanou osobou.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 161l ods. 3 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (povinné predprimárne vzdelávanie bolo zabezpečované osobou, ktorá nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- podporovať aktívne nadobúdanie poznatkov deťmi uplatňovaním zážitkového, skúsenostného učenia, zadávaním problémových a divergentných úloh
- využívať informačné zdroje v záujme získavania, porovnávaní a spracovávaní informácií deťmi
- podporovať aktívnu komunikáciu detí zadávaním otvorených otázok, podnecovať ich k vyjadrovaniu myšlienok a názorov
- pomenovať očakávania od detí v nadväznosti na stanovené výchovno-vzdelávacie ciele, realizovať účelné hodnotenie činnosti z hľadiska stanovených výchovno-vzdelávacích cieľov a individuálnych dispozícií detí, podnecovať deti k hodnoteniu činností a k sebareflexii
- podporovať účelnú spoluprácu medzi deťmi, ich angažovanosť na plánovaní a organizovaní činnosti, rozdelení rolí a úloh
- zabezpečiť digitálne technológie

2. **ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 15. 03. 2024 prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zisteného nedostatku týkajúceho sa zabezpečovania povinného predprimárneho vzdelávania osobou, ktorá nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru v Trnave s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatku a jeho príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava v termíne do **30. 04. 2024**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program detského centra Svetluška
2. denný poriadok
3. triedna kniha
4. osobné spisy detí
5. doklady o prijatí detí na povinné predprimárne vzdelávanie
6. písomný súhlas všeobecného lekára pre deti a dorast k pokračovaniu plnenia PPV
7. písomný súhlas poradenského zariadenia k pokračovaniu plnenia PPV
8. informovaný súhlas zákonných zástupcov k pokračovaniu PPV
9. doklady o vzdelaní učiteliek
10. záznamy z pedagogickej diagnostiky

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 05. 02. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Svetlana Urbanová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 14. 02. 2024 v Galante:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Svetlana Urbanová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania)

Mgr. Svetlana Urbanová, riaditeľka zariadenia
Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

.....

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti